

Ειδησεογραφικές Ψηφιακές Πηγές και Διεθνείς Ειδησεογραφικοί Οργανισμοί

Ενότητα 7: Έρευνες, Τάσεις

Παναγιώτου Νικόλαος, Επίκουρος Καθηγητής
Τμήμα Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ
Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ειδησεογραφικές Ψηφιακές Πηγές και Διεθνείς Ειδησεογραφικοί Οργανισμοί

Έρευνες, Τάσεις

Στόχος της Παρουσίασης

Η ανάδειξη της σημασίας των ειδησεογραφικών πηγών και του τρόπου που τις αξιοποιούμε τόσο ως παραγωγοί όσο ως και καταναλωτές πληροφορίας.

Εξελίξεις στα ΜΜΕ

- Στην εποχή μας τα ΜΜΕ δεν διαμορφώνουν απλά τη γνώμη μας αλλά συνιστούν σημαντικό μέρος της κουλτούρας και του πολιτισμού μας.
- Οι εντυπωσιακές εξελίξεις στον τομέα των ΜΜΕ (Tablet Pc, τηλεοράσεις υψηλής ευκρίνειας κλπ) αλλάζουν τον τρόπο που μαθαίνουμε για τον κόσμο ενώ καταρρίπτουν πολλά από τα μέχρι σήμερα εμπόδια για την προώθηση της πληροφόρησης.

Έρευνες - Τάσεις

- Σύμφωνα με μια μελέτη του Kaiser Family Foundation (Rideout, Foehr & Roberts, 2010), τα παιδιά στην Αμερική 8 - έως 18 ετών περνούν κατά μέσο όρο 8 ώρες και 38 λεπτά την ημέρα μπροστά σε πολυμέσα.
- Εξέλιξη που αντανακλά μια τάση-στάση των νέων που θα συνεχιστεί αν όχι πολλαπλασιαστεί και στην ενήλικη ζωή τους.

Νέος Δημόσιος Χώρος (1)

Όπως υποστηρίζεται στη σχετική βιβλιογραφία ο κυβερνοχώρος προωθείται ως ένας «νέος δημόσιος χώρος». Αυτό που χαρακτηρίζει τη νέα δημόσια σφαίρα είναι τα εξής:

- Αλλαγές στον παραδοσιακό τρόπο άσκησης της δημοσιογραφίας
- Εμφάνιση νέων μορφών δημοσιογραφίας

Νέος Δημόσιος Χώρος (2)

- Πολλαπλασιασμός της πληροφόρησης και των πηγών της
- **Άγχος Πληροφόρησης (information anxiety)**
- Στροφή από τα Παραδοσιακά στα Νέα ΜΜΕ
- Ζήτηση για ανάλυση και όχι απλά πληροφόρηση

Κατηγοριοποίηση Ειδησεογραφικών Πηγών

Ως Επίσημες Πηγές πληροφόρησης, εννοούμε την πληροφόρηση που παράγεται από τους Θεσμικούς Οργανισμούς, Εκκλησία, Δημοσιογραφικά Πρακτορεία κλπ.

Κρατικές πηγές πληροφόρησης εννοούμε τις υπηρεσίες που συνιστούν τη Δημόσια Διοίκηση.

Ανεπίσημες πηγές πληροφόρησης εννοούμε την πληροφόρηση που παράγεται από τους πολίτες, ΜΚΟ, κλπ.

Γιατί οι πηγές της πληροφόρησης είναι ιδιαίτερα σημαντικές?

- Γιατί αλλάζουν οι νόρμες αλλά και οι πρακτικές παραγωγής των ειδήσεων
- Γιατί αλλάζει ο τρόπος μετάδοσης και κυκλοφορίας των ειδήσεων
- Γιατί έχουν πολλαπλασιαστεί οι φορείς ενημέρωσης

Γιατί οι πηγές της πληροφόρησης είναι ιδιαίτερα σημαντικές II

- Γιατί περισσότερο από ποτέ είναι αναγκαίο και απαραίτητο να κατοχυρωθεί η εγκυρότητα της είδησης
- Για να μειωθούν τα φαινόμενα της παραπληροφόρησης και της διασποράς ψευδών ειδήσεων

Παρούσα κατάσταση

- Απαξίωση των παραδοσιακών μέσων.
- Τόσο οι νεαρές ηλικίες όσο και οι υπόλοιπες στρέφονται στο **διαδίκτυο** για την ενημέρωσή τους.
- Αναζητούν ψάχνουν εναλλακτικούς τρόπους πληροφόρησης, εξαιτίας της αμφισβήτησης των παραδοσιακών ΜΜΕ όπως είναι οι εφημερίδες, τα ραδιόφωνα, και πάνω απ' όλα οι τηλεοπτικοί σταθμοί.

Συλλογικό Μιντιακό Σύστημα

- Παραδοσιακά ο ρόλος των δημοσιογράφων ως επαγγελματίες παρατηρητές και επικοινωνητές ήταν να επιλέγουν και να φιλτράρουν, να παράγουν και να επεξεργάζονται τις ειδήσεις, τις οποίες κατόπιν μετέδιδαν μέσω των μέσων επικοινωνίας στους ακροατές/αναγνώστες/θεατές (Domingo et al., 2008).

Συλλογικό Μιντιακό Σύστημα

- Το μοντέλο αυτό της ασύμμετρης επικοινωνίας δίνει τη θέση του σε ένα πιο συμμετοχικό και συλλογικό μιντιακό σύστημα όπου η αρμοδιότητα μοιράζεται ανάμεσα στους δημοσιογράφους και το κοινό.

Twitter Effect

- Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το Twitter effect, το οποίο αναφέρεται στη συμβολή του Twitter στη ζωντανή κάλυψη ενός γεγονότος χωρίς ουσιαστική παρουσία δημοσιογράφων. Αντί άρθρων που θα δημοσιευθούν αργότερα, οι πληροφορίες μεταδίδονται τμηματικά σε πραγματικό χρόνο, συνδυάζοντας παρατηρήσεις, εντυπώσεις και σχόλια

Σημασία ανεπίσημων πηγών

- Η εξέλιξη αυτή καθώς και η απαξίωση των παραδοσιακών ΜΜΕ «μειώνει» την επιρροή/αναμετάδοση των επίσημων πηγών.
- Ταυτόχρονα μεγαλώνει η σημασία των ανεπίσημων πηγών όπως προκύπτει και από σχετικές έρευνες καθώς το 75% των ειδήσεων που καταναλώνονται προέρχονται από αναρτήσεις 'φίλων' σε κοινωνικά μέσα.

Ανεπίσημες πηγές

- Το 43% των χρηστών κοινωνικών μέσων λαμβάνουν ειδήσεις μέσω συστάσεων 'φίλων', όπως προκύπτει από σχετικές έρευνες.
- Η «διαδικτυακή δημοσιογραφία», αποτέλεσε μια θεμελιώδη αλλαγή που προκάλεσε σημαντικές ρωγμές στη γνωστή παραδοσιακή λειτουργία των δημοσιογράφων ως «θυροφυλάκων» (Gatekeepers).

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Επίσημες και Ανεπίσημες πηγές ειδήσεων

Παραδοσιακή Δημοσιογραφία – Αξιοποίηση Πηγών

Στην παραδοσιακή δημοσιογραφία οι «καταναλωτές» έβρισκαν το προϊόν που αναζητούσαν έτοιμο μέσα από τους διαύλους που τα προσέφεραν - ένα τηλεοπτικό ή ραδιοφωνικό πρόγραμμα, ένα περιοδικό ή μια εφημερίδα.

Παραδοσιακή Δημοσιογραφία – Αξιοποίηση Πηγών

Ήταν η «εικόνα» του θέματος όπως την είδε ο συγκεκριμένος ρεπόρτερ, μέσα από τους κανόνες δεοντολογίας του Μέσου στο οποίο εργάζεται και τις «προθεσμίας» παράδοσης της "ύλης" που θέτει.

Δεν ήταν καθόλου εύκολο να αναζητήσεις άλλες πηγές για το ίδιο θέμα, να αξιολογήσεις τα διάφορα ρεπορτάζ, να δεις τα κενά κ.λπ.

Αλλαγές που απαιτούνται

- Οι παραγωγοί ειδήσεων οφείλουν λοιπόν να αλλάξουν την κουλτούρα τους και τον τρόπο προσέγγισης ενός γεγονότος και να κατανοήσουν όσο το δυνατό καλύτερα τα νέα εργαλεία που τους προσφέρονται - bloggs, twitter, πολυμεσική παραγωγή (multimedia production) κ.λπ. [?][?]

Producers

Αναζητώντας, λοιπόν, μια απάντηση στο ερώτημα «πως χειριζόμαστε ως “Producers” τις πηγές πληροφόρησης θα πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι οι δημοσιογράφοι αποτελούσαν τη μοναδική πηγή πληροφόρησης . Έλεγχαν, αξιοποιούσαν και μετέδιδαν την πληροφόρηση.

Producers II

Πλέον αυτό έχει αλλάξει.

Οι ίδιοι οι χρήστες καταφεύγουν σε πηγές ειδήσεων, πολλές φορές προσπερνώντας τα παραδοσιακά ΜΜΕ ή τις επίσημες πηγές πληροφόρησης.

Producers III

Το γεγονός αυτό εντείνεται στις περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες υπάρχει δυσκολία πρόσβασης, πχ περιοχές συγκρούσεων, πολέμου κλπ όπου η μοναδική πηγή πρόσβασης είναι οι Μη Κυβερνητικές οργανώσεις.

Οι ΜΚΟ έχουν αποδειχθεί σημαντική πηγή ενημέρωσης ιδιαίτερα σε περιοχές όπου είναι δύσκολη ή αδύνατη η πρόσβαση από τα επίσημα κανάλια και τις πηγές πληροφόρησης.

Αναφορές

- Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Domingo, David, Quandt, Thorsten, Heinonen, Ari, Paulussen, Steve, Singer, Jane B., and Vujnovic, Marina (2008). Participatory Journalism Practices in the Media and Beyond: An international comparative study of initiatives in online newspapers”, *Journalism Practice* 2(3), pp. 326 - 342.

Rideout, V.J., Foehr, U.G. and Roberts D.F. (2010). GENERATION M2 - Media in the Lives of 8- to 18-Year-Olds. Henry J. Kaiser Family Foundation, Menlo Park, California.

<http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED527859.pdf>

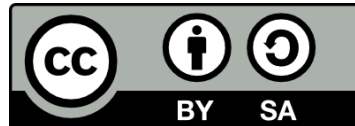
Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παναγιώτου Νικόλαος.
«Ειδησεογραφικές Ψηφιακές Πηγές και Διεθνείς Ειδησεογραφικοί
Οργανισμοί. Έρευνες, Τάσεις». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο
από τη δικτυακή διεύθυνση: http://opencourses.auth.gr/eclass_courses.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

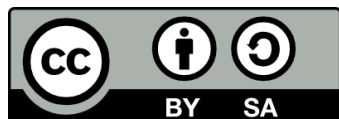
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: <Γιομελάκης Δημήτριος>
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

